

Що робити?..

«Вас спіткала спокуса ніяка інша, тільки людська; і вірний Бог, Який не попустить вам, щоб ви були спокушені більше, ніж можете, але ... дасть і полегшення, щоб ви могли перенести» (1 Кор. 10:13)

Олександр КАПЛУН

У минулому номері журналу ми друкували статтю «Християнин в епоху вакцино-диктатури», автор – Олександр Гроц. Продовжуючи тему вакцинації, а точніше примусу до неї, я хотів би звернути вашу увагу на ще одну проблему, яка була непомітною раніше, але гостро проявилася в останні роки. Мова йде про здатність наших релігійних структур (об'єднань, союзів тощо) реагувати на виклики часу і вирішувати ті гострі питання, що постають перед віруючими.

Коли ми вперше зіткнулися з примусом до вакцинації, перед кожним постало питання: що робити? Люди були вкрай розгублені, бо інформація надходила дуже неоднозначна, і кожен боявся помилитися. Тоді всі погляди були спрямовані на пасторів, бо саме на них лягав тягар відповідальності за ввірених їм людей. А пастори, в свою чергу, чекали якихось порад і пояснень від своїх начальників, що очолювали релігійні структури. Але чекати довелося довго. Дуже довго! Та все ж таки дочекалися – приблизно в один час різні об'єднання і союзи стали публікувати свої звернення, рекомендації пасторам та відповіді на питання щодо щеплення від COVID-19 у форматі відеопроповідей або інтерв'ю. Правда, ті звернення в більшості випадків ясності не вносили, а питань виникало ще більше.

У минулій статті автор уже згадував про рекомендації, вироблені братством УЦХВЕ для врегулювання проблем, пов'язаних з примусовим щепленням. Він не зміг погодитися з тим, що браття в Правлінні радили віруючим людям уникати формулювання «з релігійних переконань» і жвирати натомість «з власних переконань». Мене ж більше здивував перший пункт цього документу¹⁾. Наведу його повністю:

«1. Вакцинація є частиною медицини, а не теології. Звідси прохання уникати розгорнутих тлумачень та рекомендацій, якщо ви не є дипломованим медичним спеціалістом. Як і будь-яка медична маніпуляція чи втручання, вакцинація має в основі довіру до медичного препарату чи протоколу лікування зі сторони пацієнта. Найкращим радником тут є ваш сімейний лікар. Саме він знає стан вашого здоров'я, включаючи можливі ризики, хронічні стани та потенційні наслідки».

¹⁾Повний текст див. на сайті УЦХВЕ: <https://www.chve.org.ua/uchve-vakcinaciya2021/>

А тепер дозвольте процитувати ще один документ²⁾, який був опублікований на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України ще 9 серпня 2021 року, тобто за два місяці до опублікування «Рекомендацій УЦХВЄ»:

«Міністерство охорони здоров'я України розробляє стимули для сімейних лікарів активніше комунікувати зі своїми пацієнтами про вакцинацію від COVID-19. Для цього розглядається можливість нарахування балів безперервного професійного розвитку за досягнення високих результатів охоплення серед підопічних.

«Якщо серед дорослих пацієнтів сімейного лікаря вакциновано більше 80%, йому буде зараховуватися 50 балів безперервного професійного розвитку під час чергової атестації, починаючи з 2022 року», – заявив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

... Бали безперервного професійного розвитку зараховуватимуться на підставі Наказу МОЗ України від 22.02.2019 № 446, в який будуть внесені відповідні зміни.

«Зараз спільно з НСЗУ розглядаємо можливість запровадження і додаткової фінансової винагороди сімейним лікарям за високі результати охоплення щепленнями від COVID-19 серед дорослих пацієнтів», – додав міністр.

За даними дослідження ЮНІСЕФ/USAID, проведені Info Sapiens у березні 2021 – 64% українців загалом і 72% людей від 60 років дослухаються до порад сімейного лікаря, приймаючи рішення про щеплення. Саме тому сімейні лікарі є ключовими та мають агітувати на користь вакцинації – вони мають активніше комунікувати з пацієнтами та спиратись на доказову медицину».

Отже, у серпні 2021 року держава обирає сімейних лікарів «ключовими агітаторами на користь вакцинації» і стимулює їх матеріально відповідно до кількості вакцинованих, обіцяючи з часом простимулювати ще більше. А через два місяці Правління УЦХВЄ публікує «Звернення...» до своїх священнослужителів, у якому рекомендує їм, спілкуючись з людьми, направляти їх до... сімейних лікарів.

А далі браття заявляють про недопустимість примусу. Що ж виходить: Правління проти примусу, але за вакцинацію? Тобто коли людину примусити, то

²⁾Повний текст див. на офіційному сайті МОЗ України: <https://moz.gov.ua/article/news/simejni-likari-matimut-dodatkovij-stimul-vakcinuvati-svoih-pacientiv---moz>

це погано, але коли загітувати – то добре? Можливо, вони так і думають, бо у п'ятому пункті зазначають: «Вакцинація не є гріхом...» Шановні брати, дозвольте запитати: а з чого ви це взяли? Ви ж чудово знаєте із Писання, що одне і те ж діяння для одного може бути гріхом, а для іншого – ні, бо написано: «... той, хто сумнівається, якщо їсть, осуджується, бо не по вірі; а все, що не по вірі, гріх» (Рим. 14:23). І якщо ви вважаєте гріхом вживання алкоголю чи паління тютюну, то як же можете заявляти, що вколювати вакцину, про яку ви самі заявляєте, що: «до цієї рідини є багато питань»³⁾ – не гріх? А як можна не сумніватися у «рідині, до якої багато питань»? Якщо ж ви самі публічно викажете сумнів щодо цієї вакцини, то як можете після цього направляти віруючих людей до щедро вмотивованих балами і грошима «ключових агітаторів за вакцинацію»?

Як би хто не ставився до цієї вакцинації, реакція більшості віруючих, які вважають її неприйнятною і усіяло її уникають, цілком зрозуміла. А є ще й ті, хто вбачає у ній «мітку звіра» із книги Об'явлення, а тому вважають за краще померти, ніж її прийняти. І справа не в тому, праві вони, чи ні, а в тому, що вони мають право на свою думку та не можуть бути змушені ні за яких обставин. Але коли держава замість того, щоб захищати права громадян, чинить беззаконня й примус, зневажаючи власні закони і використовуючи репресивну машину, – яку позицію повинні зайняти пастирі, яким Господь ввірив пасти Свій народ? ...

Якби це «Звернення» потрібно було виразити одним реченням, воно б звучало так: «Це – медицина, нас це не стосується, а тому нас про це не запитуйте і на нас не посилайтеся». Брати, але навіщо ж ви ставали пасторами? Чим ви мотивувалися, коли приймали таке служіння? Біблійний образ пастора – це пастух, що пасе отару. Хочу нагадати, що пастух Давид, нехтуючи загрозою власному життю, не раз кидався на лева і ведмедя, щоб відбити одну-єдину овечку... Наскільки ж люди цінніші за овець! А ви жертвуєте переважною більшістю ваших людей, не бажаючи їх захищати у важкий для них час примусу і свавілля, та ще й висміюєте, виставляючи їх невігласами (див. п. 4 «Звернення...»).

Колись під час зустрічі з християнською молоддю у мене запитали: «Скажіть, будь ласка, а навіщо помісним церквам потрібні ці «надбудови» у вигляді союзів, об'єднань і різних організацій зі всіма дорогими офісами, залами та автопарками? Для якої цілі вони створювалися?» Я у таких випадках кажу, що краще б вони запитували про це у керівників тих організацій, але, оскільки питання уже поставили мені, я мусів відповідати... До речі, зробіть тут паузу і спробуйте самі на це відповісти (насправді це не так легко, як здається). Якось про це запитали у одного керівника союзу, і він розгубився – він просто переадресував питання своєму заступнику, попросивши, щоб той відповів. Не знаю, що б відповіли ви, але я тоді сказав, що ці «надбудови» потрібні для того, щоб представляти інтереси церков перед державою, відстоювати і захищати права віруючих. Тоді мені здавалося, що я відповів вірно, але тепер, прочитавши оте «Звернення...» від Правління УЦХВЄ, а ще почувши схожі заяви від деяких інших керівників

³⁾Інтер'ю єпископа М. Паночка програмі «Вірую»: <https://youtu.be/-iUmCMZoHt8?t=1900>

союзів, я зрозумів, що більше не зможу відповідати подібним чином, бо тепер уже стало ясно, що це – неправда. Зауважте, що ці структури існували вже десятки років. У часи стабільності вони провадили свою «мирну діяльність», збільшуючи статки, облаштовуючи побут, а коли, нарешті, настав час виконати своє пряме призначення – стати у проломі за своїх людей, вони дружно стали... осторонь і роблять вигляд, що нічого не відбувається. Таким чином об'єднання, що створене нібито для відстоювання інтересів церкви і захисту віруючих, виявилось абсолютно неспроможним у виконанні своїх ключових задач. Відправивши віруючих прямо до головних виконавців політики примусу, члени Правління знищили чи не найважливіший аргумент на користь існування власної структури.

Браття, а чому було б не зробити інакше: чому б не вийти з ініціативою перед урядом з тим, щоб звільнити від вакцинації тих віруючих, які не вважають за можливе вакцинуватися за своїми переконаннями? Щоб брати й сестри, які вас багато років утримують, мали право на вільний вибір без примусу. Це те, шановні брати, чого від вас чекали! Адже ті, хто за своїми релігійними переконаннями не вважають за можливе мати ідентифікаційний код, мають таке право. Також і ті, хто вважають недопустимим для християнина служити в армії зі зброєю у руках, також мають свободу вибору – вони можуть брати довідку у церкві і проходити альтернативну службу. А з вакцинацією чому не так?

Ви, звичайно, скажете, що це неможливо, що влада ніколи на це не піде... Але нехай влада відповідає за свої дії, а ви – за свої. Ви це повинні робити, бо, по-перше, це ваш обов'язок; а по-друге, інші роблять, і у них виходить. Візьміть приклад з п'ятидесятників у США⁴⁾, які вирішили допомагати людям уникати необхідності проходити обов'язкову вакцинацію від COVID-19 на підставі релігійних переконань. Або проконсультуйтеся у православних священників, які свого часу відстояли для усіх українців, хто вважає це за гріх, право не мати ідентифікаційного коду. У вас є гідні приклади для наслідування, було б тільки бажання!

І справа навіть не в тім, чи вам це вдасться, або наскільки вдасться... Ви хоча б просто перейдіть на бік ваших людей, щоб вони побачили, що ви з ними, а не з тими, хто чинить примус. Таким чином ви покажете в першу чергу самі собі, власному сумлінню, вашим дружинам, дітям, внукам і братам та сестрам у церкві, що ви на своєму місці – там, де повинні бути. Покажіть, що ви дійсно пастори, які хоча б намагаються виконувати ту роботу, до якої покликані.

Ми не підштовхуємо вас до радикальних мір і не закликаємо агітувати проти вакцин. Ми лише хочемо бачити, що ви виконуєте свій обов'язок і захищаєте ту значну частину ваших людей, які вважають вакцинацію неприйнятною, від свавілля безбожної системи. І зараз не час їх повчати чи критикувати (п. 4 «Звернення...»). На те, щоб їх учити, у вас було 30 років! А тепер, коли на них чиниться тиск, настав час їх захистити. Переконаний, вони будуть вам вдячні і молитимуться за вас Богу. І ми будемо з вами, і будемо раді вас підтримати.

⁴⁾«Голос Америк»: <https://www.golosameriki.com/a/us-pastors-advocacy-groups-against-covid-19-vaccines-mandates/6270476.html>